

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)*

BUDDHADHAMMA INTEGRATION FOR PROMOTING MANAGEMENT INNOVATION OF THAI AIRWAYS INTERNATIONAL PUBLIC COMPANY LIMITED

กนกกร อารีรักษ์, สุรพล สุยะพรหม, เกียรติศักดิ์ สุขเหลืออง

Kanokkorn Areerak, Surapon Suyaprom, Kiattisak Suklueang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: cherrykanokkorn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารจัดการ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการ และ 3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ บุคลากรของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 387 คน สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 รูปหรือคน และสนทนากลุ่มเฉพาะ 9 รูปหรือคน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. นวัตกรรมการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.61) เรียงลำดับดังนี้ ด้านวัฒนธรรมเพื่อมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม ด้านความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม ด้านการนำองค์กรสู่การจัดการนวัตกรรมที่ยั่งยืน ด้านนวัตกรรมเพื่อมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด และด้านยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรม 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการ พบว่า 1. การบริหารจัดการภายในองค์กร ได้แก่ การบังคับบัญชาสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. หลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ วิริยะ การสู้งาน ฉันทะ การมีใจรักในงาน จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 เข้ามาบูรณาการเพื่อให้เกิดการส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการ นอกจากนั้นยังนำการบริหารจัดการภายในองค์กรมาเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) อีกด้วย คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม

คำสำคัญ: การบูรณาการ; หลักพุทธธรรม; นวัตกรรมการบริหารจัดการ

Abstract

The objectives of this research paper are 1. to study management innovation, 2. to study the factors that affect management innovation, and 3. to present the integration of Buddhist principles to promote management innovation in the company. Thai Airways Public

*Received June 28, 2025; Revised July 14, 2025; Accepted July 20, 2025

Company Limited Conduct a mixed-method research methodology. Collect data with a sample group of the company's personnel. Thai Airways Public Company Limited interviewed 18 important informants or people and 9 specific group discussions the research tools are questionnaires and interviews. Use both descriptive and inferential data analysis.

The research results were found that 1. By overall, management innovation was at a high level ($\bar{X}=4.19$, S.D.= 0.61), ranked as follows: culture to focus on innovation, knowledge to innovation, leading the organization to sustainable innovation management, innovation to focus on customers and markets, and innovation strategy. 2. Factors affecting management innovation were found that. 1. Internal management of the organization, including command and control, planning, organization, and control, affected management innovation at a statistically significant level of 0.01. 2. Iddhipada 4, four bases of influence, namely Chanda, diligence, Viriya, hard work, desire, passion for work, Citta, mind, attention to the work being done, Vimamsa, investigation, and working with wisdom, had a statistically significant effect on the management innovation of Thai Airways International Public Company Limited at a statistically significant level of 0.01. 3. Integration of Buddhist principles for promoting management innovation of Thai Airways International Public Company Limited was found that Buddhist principles, namely Iddhipada 4, the four bases of influence, were integrated to promote management innovation. In addition, internal management was used as the basis for promoting management innovation of Thai Airways International Public Company Limited, namely planning, organizing, commanding, coordinating, and controlling.

Keywords: Integration; Buddhadhamma; Management Innovation

บทนำ

บริษัท การบินไทย จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ 2503 โดยรัฐบาลไทย เพื่อให้ประเทศไทยมีสายการบินแห่งชาติที่ให้บริการในระดับสากล โดยการร่วมทุนระหว่างบริษัท เดินอากาศไทย จำกัด กับสายการบิน สแกนดิเนเวียนแอร์ไลน์ซิสเต็ม มีวัตถุประสงค์แรกเริ่มเพื่อดำเนินธุรกิจการบินระหว่างประเทศ โดยบริษัทฯ ได้รับการสนับสนุนทางด้านการบริหาร และด้านเทคนิคจากสายการบินสแกนดิเนเวียนแอร์ไลน์ซิสเต็ม ด้วยรหัสสายการบิน TG จากบริษัทแรกในการสร้างธุรกิจการบินที่ได้สั่งสมประสบการณ์และกลยุทธ์ในการบริหารองค์กรจนสามารถเพิ่มทุนและสามารถจดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสายการบินแห่งชาติของประเทศไทย ประกอบธุรกิจการบินขนส่งทางอากาศทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ณ สำนักงานใหญ่ที่กรุงเทพมหานคร โดยมีฐานปฏิบัติการบินที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายการขนส่ง ประกอบด้วย การให้บริการขนส่งทางอากาศ ได้แก่ การขนส่งผู้โดยสาร และการขนส่งสินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ และมีธุรกิจที่เกี่ยวข้อง คือ การบริการคลังสินค้า การบริการลูกค้าภาคพื้น การบริการอุปกรณ์ภาคพื้น ครีวการบิน และการบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน (บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), 2565)

ต่อมาในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 กระทรวงการคลังได้ลดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ ลงต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัทฯ โดยจำหน่ายหุ้นคิดเป็นร้อยละ 3.17 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัทฯ ให้แก่กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง โดย

กระทรวงการคลังยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ และถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 47.86 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัทฯ ทั้งนี้ ภายหลังจากการลดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ ของกระทรวงการคลังดังกล่าว บริษัทฯ จึงหลุดพ้นจากสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯ ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 (บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), 2565) ภายหลังจากศาลล้มละลายกลาง ได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยข้อเสนอขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2565 ตลอดจนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีแนวโน้มที่ดีขึ้น มีการผ่อนคลายมาตรการการเดินทางระหว่างประเทศและมาตรการทางสาธารณสุขในการกักกันโรค ทำให้บริษัทฯ สามารถสร้างรายได้จากการทำการบินขนส่งผู้โดยสารเพิ่มขึ้น ประกอบกับบริษัทฯ ได้ศึกษาและปรับปรุงแผนการดำเนินธุรกิจทั้งธุรกิจการบิน (Flight Business) และธุรกิจสนับสนุนการบิน (Non-flight Business) และดำเนินการต่าง ๆ เพื่อสร้างรายได้ตลอดจนทำกำไรได้อย่างยั่งยืน โดยบริษัทฯ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนาแบบองค์รวม ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานคือ 1. การออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อส่งมอบประสบการณ์ที่ดีที่สุดให้กับลูกค้าด้วยการบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ นำเสนอบริการเสริมเพื่อเป็นตัวเลือกรูปแบบ การผสมผสานช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่ทำให้เกิดการตลาดแบบผสมผสานกันในหลากหลายช่องทาง (Omnichannel) อีกทั้งพัฒนาขีดความสามารถด้านการพาณิชย์ด้วยการลงทุนด้านดิจิทัล 2. การบริหารจัดการเครือข่ายเส้นทางบินและฝูงบินให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในแต่ละช่วงเวลา กำลังการผลิต ตำแหน่งทางการตลาด และขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ในเส้นทางต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นเส้นทางบินที่มีความสามารถในการทำกำไร มีส่วนแบ่งการตลาดสูงต่อเนื่อง และมีศักยภาพในการเติบโตในอนาคตเพื่อรักษาระดับความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมการบิน รวมทั้งขยายเครือข่ายเส้นทางบินให้ครอบคลุมลูกค้าทุกกลุ่มเป้าหมายทั่วโลกผ่านความร่วมมือกับสายการบินพันธมิตร สตาร์ อัลไลแอนซ์ และความร่วมมือกับสายการบินไทยสมายล์ 3. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุน ได้แก่ การปรับปรุงสัญญาเช่าเครื่องบินที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ การบริหารจัดการค่าใช้จ่ายกับพันธมิตรทางธุรกิจอย่างเข้มงวด รวมถึงการปรับลดความซับซ้อนของโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับธุรกิจเพื่อให้เกิดความกะชับมากขึ้น การปรับลดจำนวนพนักงานให้อยู่ในสถานะที่สามารถแข่งขันกับสายการบินอื่น ๆ ได้ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของพนักงานในทุกระดับ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติของพนักงาน การปรับใช้ การปรับปรุงระบบ และกระบวนการในการทำงานให้ทันสมัย เพื่อการเป็นสายการบินชั้นนำ 4. การดำเนินธุรกิจที่สนับสนุนด้านการบิน (Non-Flight Business) ได้แก่ การบริการคลังสินค้า การบริการลูกค้าภาคพื้น การบริการอุปกรณ์ภาคพื้น ครีวการบิน การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน การบริการอำนวยความสะดวกการบิน การจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และบริการเครื่องฝึกบินจำลอง เป็นต้น ซึ่งเป็นธุรกิจที่สามารถต่อยอดทางธุรกิจได้อย่างครบวงจรและยั่งยืนต่อไปได้ โดยนำความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานในธุรกิจการบินและขยายธุรกิจร่วมกับพันธมิตร เพื่อทำให้เกิดความสามารถในการแข่งขันระยะกลาง และระยะยาว (บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน), 2565)

ดังนั้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนาแบบองค์รวมดังกล่าวต้องใช้ความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิผลและเป็นไปตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ นั้น สิ่งหนึ่งที่ควรนำมาคำนึงในการขับเคลื่อนและพัฒนาคือหลักธรรมในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะหลักธรรมที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการซึ่งพระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้หลายหลักธรรม แต่ที่เหมาะสมในการนำมาใช้มากที่สุดคือ หลักอิทธิบาท 4 (ที.ม. (ไทย) 10/287/218.) อันได้แก่ 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน พอใจทำสิ่งนั้นและทำด้วยใจรัก ทำให้เป็นผลสำเร็จแห่งกิจหรืองานที่ทำ 2. วิริยะ การสู้งาน พากเพียรทำการงาน ขยันหมั่นประกอบกิจการงาน หมั่นกระทำการงานหรือสิ่งนั้นด้วย

ความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาชนะไม่ทอดทิ้ง ไม่ท้อถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ 3. จิตตะ การใส่ใจในงานทำ เอาจิตผูกพัน รับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิดยึดมั่นเลื้อนลอย 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา พิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน วางแผนการทำงาน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ.ปยุตฺโต), 2546)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)” โดยการศึกษาครั้งนี้ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอริยสัจ 4 เข้ามาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยด้วย เพื่อให้เห็นถึงแนวทางการบริหารจัดการโดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นข้อวัตรปฏิบัติชัดเจน สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติได้ตลอดเวลา นอกจากนั้นยังศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในองค์กรด้วยว่าส่งผลต่อส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) หรือไม่อย่างไร ผลจากการศึกษานี้จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และจะช่วยให้แก่นักวิจัย นักวิชาการ สามารถนำองค์ความรู้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสถานการณ์โดยไม่มีการทดลอง โดยมีประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานฝ่ายภาคพื้นจำนวน 12,073 คน (บริษัท การบินไทย จำกัด, 2565)

2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) ได้ขนาดตัวอย่าง เท่ากับ 387 ตัวอย่าง

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 5 คน กลุ่มพนักงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 5 คน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 4 คน กลุ่มรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 2 คน กลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

3.1 แบบสอบถาม ซึ่งได้ทำการทดสอบแบบสอบถามและมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งหาค่าความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ พบว่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลจากบุคลากรของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานฝ่ายภาคพื้น จำนวน 387 ตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยจำแนกตามฝ่ายภายใน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานฝ่ายภาคพื้น หลังจากนั้นใช้วิธีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน และสัมภาษณ์จำนวน 18 รูปหรือคน โดยใช้วิธีการแบบเจาะจง และสนทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน 9 รูปหรือคน ใช้วิธีการแบบเจาะจงผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกครั้งหนึ่ง

ผลการวิจัย

1. นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในภาพรวม

(n=387)

ข้อ	นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์	4.14	0.68	มาก
2	ด้านนวัตกรรมด้านสินค้าและการบริการ	4.15	0.72	มาก
3	ด้านนวัตกรรมด้านรูปแบบการให้บริการ	4.22	0.69	มาก
4	ด้านนวัตกรรมด้านกระบวนการและการบริหารองค์การ	4.20	0.67	มาก
5	ด้านนวัตกรรมด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงกระบวนการ	4.21	0.66	มาก
ภาพรวม		4.19	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.= 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนวัตกรรมด้านรูปแบบการให้บริการ ($\bar{X}=4.22$) ด้านนวัตกรรมด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงกระบวนการ ($\bar{X}=4.21$) ด้านนวัตกรรมด้านกระบวนการและการบริหารองค์การ ($\bar{X}=4.20$) ด้านนวัตกรรมด้านสินค้าและการบริการ ($\bar{X}=4.25$) และด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ($\bar{X}=4.14$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พบผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารจัดการภายในองค์กร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน การควบคุม อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ตัวแปรบริหารจัดการภายในองค์กร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.544	.164		9.411**	.000
การบังคับบัญชาสั่งการ (X1_3)	.282	.050	.316	5.624**	.000
การวางแผน (X1_1)	.210	.052	.239	5.083**	.000
การจัดองค์การ (X1_2)	.200	.049	.231	4.091**	.000
การควบคุม (X1_5)	.155	.039	.196	3.965**	.000

Multiple R = .641^c R² = .410 Adjusted R² = .406 Std. Error = .473

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ การบังคับบัญชาสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม มีเพียง การประสานงาน เท่านั้นที่ไม่ส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .406 แสดงว่า การบริหารจัดการภายในองค์กรสามารถร่วมกันทำนายอัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ร้อยละ 40.6 ซึ่งสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.544 + .282X_{1_3} + .210X_{1_1} + .200X_{1_2} + .155X_{1_5}$$

$$Z_Y = .316Z_{X1_3} + .239Z_{X1_1} + .231Z_{X1_2} + .196Z_{X1_5}$$

สมมติฐานที่ 2 หลักอทธิบาท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ การมีใจรักในงาน วิริยะ การสู้งาน จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ และวิมังสา การทำงานด้วยปัญญา อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักอทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ตัวแปรหลักอทธิบาท 4	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.763	.115		6.655**	.000
วิริยะ การสู้งาน (Iddhi2)	.257	.046	.300	5.548**	.000
ฉันทะ การมีใจรักในงาน (Iddhi1)	.233	.048	.256	4.801**	.000
จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ (Iddhi3)	.186	.052	.207	3.557**	.000
วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา (Iddhi4)	.141	.047	.156	3.015**	.003

Multiple R = .843^d R² = .711 Adjusted R² = .708 Std. Error = .332

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลักอทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่ออัตราการจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ วิริยะ การสู้งาน ฉันทะ การมีใจรักในงาน จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .708 แสดงว่า หลักอทธิบาท 4 สามารถ

ร่วมกันทำนายนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ร้อยละ 70.8 ซึ่งสามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .763 + .257I_{ddhi2} + .233I_{ddhi1} + .186I_{ddhi3} + .141I_{ddhi4}$$

$$Z_Y = .300Z_{ddhi2} + .256Z_{ddhi1} + .207Z_{ddhi3} + .156Z_{ddhi4}$$

3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีดังนี้ การส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีดังนี้ 1. นวัตกรรมเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ มุ่งมั่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการจัดการนวัตกรรมและการจัดสรรทรัพยากร 2. นวัตกรรมด้านสินค้าและบริการ รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของลูกค้า 3. นวัตกรรมด้านรูปแบบการให้บริการ กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นนวัตกรรมและสนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์ 4. นวัตกรรมด้านกระบวนการและการบริหารองค์การ การกำหนดเป้าหมายการจัดการนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ 5. นวัตกรรมด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงกระบวนการ กำหนดแนวทางการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอริยปาท 4 เข้ามาบูรณาการเพื่อให้เกิดการส่งเสริม นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน ความพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ด้วยความสมัครใจและมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน 2. วิริยะ การสู้งาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีความขยัน อดทน 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ จิตใจตั้งมั่นและตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การพิจารณาหาข้อดี-ข้อด้อยในการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล นำการบริหารจัดการภายในองค์กรมาเป็นพื้นฐานในการส่งเสริม นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. การวางแผน นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาหน่วยงาน 2. การจัดองค์การ จัดโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 3. การบังคับบัญชาสั่งการ การมอบหมายการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตรงกับความรู้และความสามารถและให้คำปรึกษาแนะนำ 4. การประสานงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งบนลงล่างและล่างขึ้นบน 5. การควบคุม การนำมาตรการหรือข้อบังคับมาปฏิบัติพร้อมมีบทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านวัฒนธรรมเพื่อมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม โดยกำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นนวัตกรรมและสนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ด้านความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม โดยกำหนดแนวทางการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านการนำองค์กรสู่การจัดการนวัตกรรมที่ยั่งยืน โดยการกำหนดเป้าหมายการจัดการนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ด้านนวัตกรรมเพื่อมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด โดยรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนา นวัตกรรมที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของลูกค้า และด้านยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรม โดยมุ่งมั่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการจัดการนวัตกรรมและการจัดสรรทรัพยากร ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ ปิยะสุวรรณ (2566) เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธ

ธรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารงานของการประปานครหลวง พบว่า การส่งเสริมนวัตกรรมการบริหารงานของการประปานครหลวง เริ่มต้นจาก 1. สร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบประปา โดยมีการพัฒนาระบบจ่ายน้ำและบริหารจัดการน้ำ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบผลิตให้มีเสถียรภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2. ยกระดับขีดความสามารถองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างความพร้อมด้านบุคลากรให้มีศักยภาพ มีทักษะ พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม 3. ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและยึดมั่นธรรมาภิบาลเพื่อความยั่งยืน โดยพัฒนาความร่วมมือที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยหลักธรรมาภิบาล 4. สร้างความมั่นคงขององค์กร โดยการเพิ่มความมั่นคงทางการเงิน ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า และการบริหารที่มีมาตรฐานสูง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ การบังคับบัญชาสั่งการ การวางแผน การจัดการองค์การ การควบคุม มีเพียง การประสานงาน เท่านั้นที่ไม่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ .406 แสดงว่า การบริหารจัดการภายในองค์กรสามารถร่วมกันทำนายนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ร้อยละ 40.6 สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาศรอรุณ คำโท (2559) เรื่อง พุทธวิธีทางการบริหารสำหรับองค์กรภาครัฐสมัยใหม่ พบว่าพุทธวิธีในการบริหารสำหรับองค์กรภาครัฐสมัยใหม่ โดยทำหน้าที่ของนักบริหารมาวิเคราะห์เชิงพุทธศาสนา ประกอบด้วย 1. พุทธวิธีในการวางแผน 2. พุทธวิธีในการจัดการองค์การ 3. พุทธวิธีในการบริหารบุคลากร 4. พุทธวิธีในการอำนวยการ และ 5. พุทธวิธีในการกำกับดูแล และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิงห์คำ มณีจันทสุข (2562) เรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยการบริหารมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสวัสดิการคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยเรียงจากความสำคัญคือ ประกอบด้วย การประสานงาน การบังคับบัญชาสั่งการ การจัดการองค์การ การควบคุม และการวางแผน

2.2 หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ วิริยะ การสั่งงาน ฉันทะ การมีใจรักในงาน จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ .708 แสดงว่า หลักอิทธิบาท 4 สามารถร่วมกันทำนายนวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ร้อยละ 70.8 สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญชัย กุลวัฒนาพร (2564) เรื่อง รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ประการหนึ่งได้แก่ การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 เรียงตามลำดับค่าอิทธิพลประกอบด้วย วิมังสา: ทำงานด้วยปัญญา ฉันทะ: รักงาน วิริยะ: สั่งงาน จิตตะ: ใส่ใจงานมีผลต่อการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญญา ฉัตรช่อฟ้า (2563) เรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิผลการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง พบว่า 1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการขยะองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นใน

จังหวัดอ่างทอง ประการหนึ่งได้แก่ ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับหลักอิทธิบาท 4 และมีการทำงานด้วยความไม่ประมาท (สติ) เช่นกัน

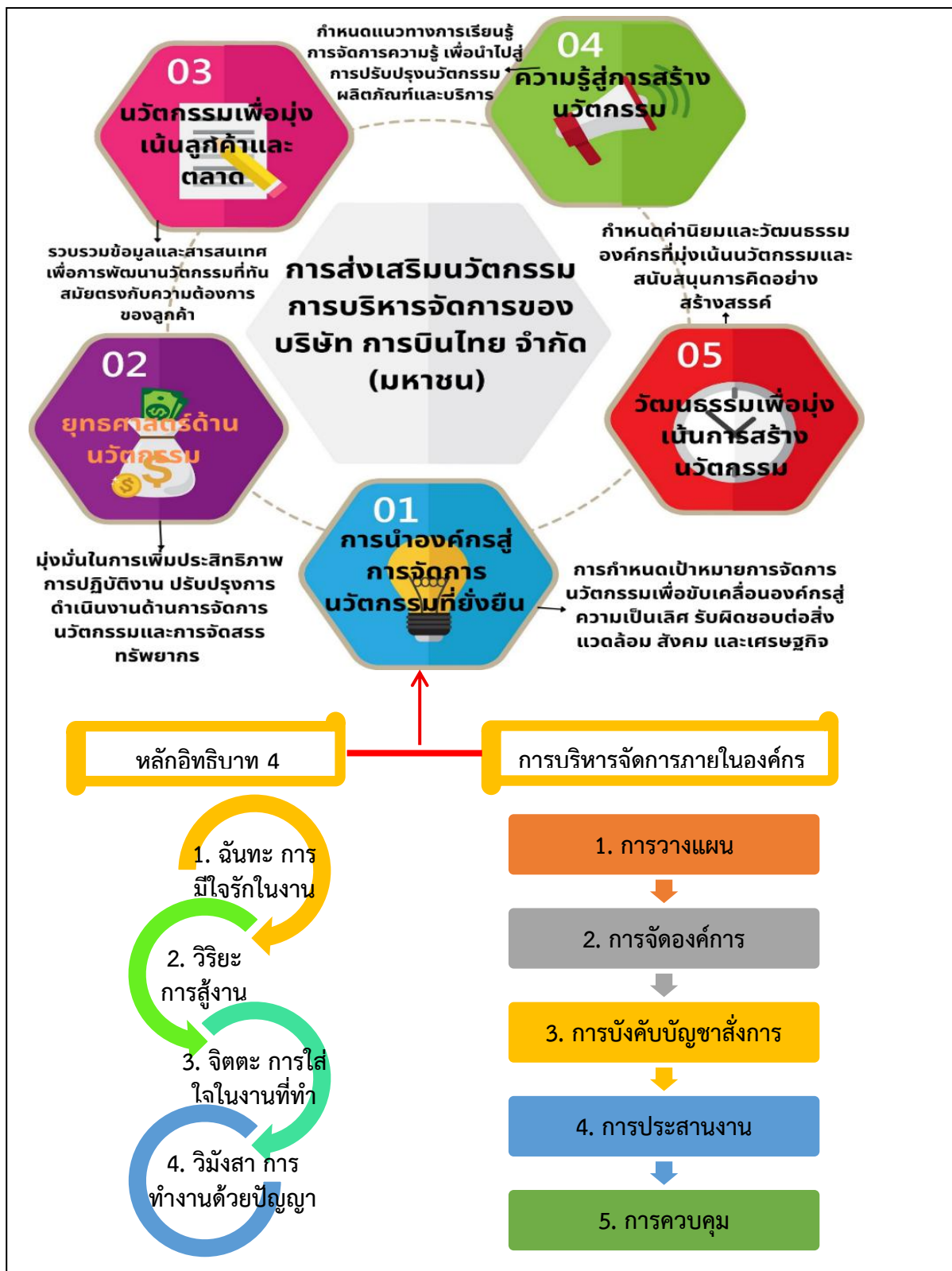
3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ การส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีดังนี้ 1. วัฒนธรรมเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ มุ่งมั่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการจัดการวัฒนธรรมและการจัดสรรทรัพยากร 2. วัฒนธรรมด้านสินค้าและการบริการ รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของลูกค้า 3. วัฒนธรรมด้านรูปแบบการให้บริการ กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นนวัตกรรมและสนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์ 4. วัฒนธรรมด้านกระบวนการและการบริหารองค์การ กำหนดเป้าหมายการจัดการวัฒนธรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ 5. วัฒนธรรมด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงกระบวนการ กำหนดแนวทางการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 เข้ามาบูรณาการเพื่อให้เกิดการส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน ความพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ด้วยความสมัครใจและมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน 2. วิริยะ การสู้งาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีความขยัน อดทน 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ จิตใจตั้งมั่นและตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การพิจารณาหาข้อดี-ข้อด้อยในการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขปัญหาคด้วยเหตุผล นอกจากนั้นยังนำการบริหารจัดการภายในองค์กรมาเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. การวางแผน นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมา กำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาหน่วยงาน 2. การจัดองค์การ จัดโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 3. การบังคับบัญชาสั่งการ การมอบหมายการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตรงตามความรู้และความสามารถและให้คำปรึกษาแนะนำ 4. การประสานงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งบนลงล่างและล่างขึ้นบน 5. การควบคุม การนำมาตรการหรือข้อบังคับมาปฏิบัติพร้อมมีบทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร มูลมัตย์ (2566) เรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนากีฬาอาชีพของภารกิจแห่งประเทศไทย พบว่า รูปแบบการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนากีฬาอาชีพของภารกิจแห่งประเทศไทย ดังนี้คือ การส่งเสริมการพัฒนากีฬาอาชีพของภารกิจแห่งประเทศไทย ทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย 1. พัฒนานักกีฬาและบุคลากรกีฬาอาชีพเข้าสู่เส้นทางกีฬาอาชีพตามมาตรฐานสากล 2. ยกระดับมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาอาชีพ 3. การจัดการระเบียบข้อบังคับ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาอาชีพอย่างมีธรรมาภิบาลและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง 4. ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรกีฬาอาชีพให้มีมาตรฐานและสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนให้เติบโตอย่างยั่งยืน โดยประยุกต์กับพุทธศาสตร์การกีฬา (อิทธิบาท 4) เพื่อนำมาสู่การพัฒนาทางกีฬาอาชีพ คือ ฉันทะ มีใจรักในการกีฬา วิริยะ พากเพียรทำงานกีฬาอย่างมุ่งมั่น จิตตะ ติดตามตรวจสอบงานกีฬาอย่างเข้มข้น วิมังสา รอบคอบแก้ไขให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และมีกระบวนการบริหาร ทั้ง 7 คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการบุคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน การบริหารงบประมาณ ด้านเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมการพัฒนากีฬาอาชีพของภารกิจแห่งประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ

สรุปผลการวิจัยและองค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริม นวัตกรรมการบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพดังกล่าวสามารถอธิบายองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ได้ดังนี้ การส่งเสริมนวัตกรรม การบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีดังนี้ 1. การนำองค์กรสู่การจัดการนวัตกรรมที่ยั่งยืน การกำหนดเป้าหมายการจัดการนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ 2. ยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรม มุ่งมั่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการจัดการนวัตกรรมและการจัดสรรทรัพยากร 3. นวัตกรรมเพื่อมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของลูกค้า 4. ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม กำหนดแนวทางการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ 5. วัฒนธรรมเพื่อมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม กำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นนวัตกรรมและสนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 เข้ามาบูรณาการเพื่อให้เกิดการส่งเสริมนวัตกรรม การบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. ฉันทะ การมีใจรักในงาน ความพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ด้วยความสมัครใจ และมุ่งหวังในผลสำเร็จของงาน 2. วิริยะ การสู้งาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีความขยัน อดทน 3. จิตตะ การใส่ใจในงานที่ทำ จิตใจตั้งมั่นและตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 4. วิมังสา การทำงานด้วยปัญญา การพิจารณาหาข้อดี-ข้อด้อยในการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล นอกจากนั้นยังนำการบริหารจัดการภายในองค์กรมาเป็นพื้นฐานในการส่งเสริม นวัตกรรม การบริหารจัดการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. การวางแผน นำผลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมมากำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาหน่วยงาน 2. การจัดองค์การ จัดโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 3. การบังคับบัญชาสั่งการ การมอบหมายการ ปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตรงกับความรู้และความสามารถและให้คำปรึกษาแนะนำ 4. การประสานงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งบนลงล่างและล่างขึ้นบน 5. การควบคุม การนำมาตรการหรือข้อบังคับมา ปฏิบัติพร้อมมีบทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าและบริการให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้โดยสาร การลงทุนในการปรับปรุงคุณภาพของบริการบนเครื่องและบริการ เสริม เช่น ระบบความบันเทิงบนเครื่อง การบริการลูกค้า และความสะอาดสุขสบาย เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจ และความภักดีของผู้โดยสาร รวมถึงพิจารณาเพิ่มเส้นทางบินใหม่ที่เป็นแนวโน้มเติบโตในอนาคต เช่น เส้นทาง เชื่อมต่อประเทศในเอเชียและตลาดที่มีศักยภาพสูง

2. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรปรับกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการต้นทุนและเพิ่มรายได้ ดำเนินการวิเคราะห์และปรับปรุงโครงสร้างต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เช่น การบริหารจัดการสายการบินและการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งพัฒนาระบบการ ขายและการตลาดดิจิทัลเพื่อเพิ่มรายได้จากช่องทางออนไลน์ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจ เพื่อขยายฐานลูกค้าและโอกาสทางธุรกิจ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรส่งเสริมงานด้านการบริการให้เข้าใจผู้มาติดต่อขอรับ บริการและให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจและร่วมกันปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถ

2. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรส่งเสริมให้พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรที่จะหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้มีความรู้และทักษะเพิ่มพูนขึ้น
3. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรส่งเสริมให้พนักงานให้พนักงานเอาใจใส่ในขณะปฏิบัติงาน รวมทั้งใส่ใจ ใฝ่รู้ ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานทั้งในและนอกเวลางาน
4. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรส่งเสริมการตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนำความรู้ที่ได้จากการทำงานมาเป็นเกณฑ์ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้วย
5. ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ควรมีการติดตาม ดูแล และสนับสนุนระบบการจัดการนวัตกรรมอย่างจริงจังและสม่ำเสมอด้วยตนเองเพื่อให้เข้าใจกระบวนการพัฒนามากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวโน้มและผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลและการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการดำเนินธุรกิจของการบินไทย เพื่อให้สามารถปรับตัวและพัฒนาบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล
2. ควรมีการวิจัยพฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของกิจกรรมส่งเสริมการขายและกลยุทธ์การตลาดใหม่ ๆ ต่อความภักดีและความพึงพอใจของผู้โดยสาร

เอกสารอ้างอิง

- เจริญชัย กุลวัฒนาพร. (2564). รูปแบบการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐพร มุลมาตย์. (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนากีฬาอาชีพของการกีฬาแห่งประเทศไทย (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). (2565). แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี/รายงานประจำปี 2565 (แบบ 56-1 One Report). กรุงเทพฯ: บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน).
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2546). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาศรีอรุณ คำโท. (2559). พุทธวิธีทางการบริหารสำหรับองค์กรภาครัฐสมัยใหม่. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(7), 1-10.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สิงห์คำ มณีจันสุข. (2562). การบริหารจัดการสวัสดิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ ปิยะสุวรรณ. (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวินัยการปฏิบัติงานของ การประปานครหลวง (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อภิญา นัตรข้อฟ้า. (2563). โมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง (ดุชนินพนธ์ปรัชญาดุชนินพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.). New York: Harper and Row.

